

Energimarknadsrapport biobränslen

Läget på biobränslemarknaderna, 1 januari 2014 – 31 juli 2014

Kontakt: energimarknadsrapport-bio@energimyndigheten.se

Innehåll

Nyheter i korthet	3
Biodrivmedel.....	3
Fasta biobränslen.....	8
Marknadsutveckling	12
Prisutveckling för etanol	12
Prisutveckling för biodiesel	13
Jordbruksprodukter	13
Trädbränslen.....	15
Marknadsutveckling på fasta biobränslen i Sverige	18

Nyheter i korthet

Biodrivmedel

Kvotplikt för biodrivmedel trädde inte i kraft den 1 maj 2014 som planerat

Regeringen föreslog under 2013 att ett kvotpliktsystem för låginblandade biodrivmedel skulle införas från och med den 1 maj 2014. Kvotplikt innebär ett krav på att en viss mängd biodrivmedel ska ingå i bensin och dieselbränsle. Tanken var att andelen biodrivmedel i dieselbränsle skulle uppgå till 9,5 %, varav 3,5 % skulle komma från restprodukter, avfall eller annan råvara som inte kan användas som livsmedel. Samtidigt föreslogs vissa ändringar av energiskatten. Den här typen av lagändringar kräver ett statsstödsgodkännande från EU-kommissionen. Anledningen till det är att EU-kommissionen ska bedöma om det förekommer överkompensation. Överkompensation innebär att ett biodrivmedel subventioneras så att det blir billigare än fossila alternativ vilket inte är tillåtet enligt regelverket. Den 10 april 2014 hade inget svar kommit från EU-kommissionen och regeringen gick då ut med att gällande beskattningsregler skulle förlängas i väntan på EU-kommissionens svar. Den 18 juni 2014 meddelades det att EU-kommissionen inte lämnar sitt godkännande och att kvotpliktslagen och de planerade ändringarna av energiskatten utgår. Osäkerheten kring när eller om kvotpliktsystemet och ändrad beskattning skulle träda ikraft skapade oro och stiltje på marknaden.

Källa:

http://www.energimyndigheten.se/Foretag/hallbara_branslen/Kvotpliktslagen/

Regeringen föreslår ändrad beskattning av HVO och FAME

I mars 2014 presenterade Energimyndigheten sin övervakningsrapport för 2013 där det konstaterades att FAME var överkompenserat enligt EUs regelverk. EU-kommissionen begärde då att Sverige skulle korrigera detta och utöka sin rapportering av biodrivmedel som får statsstöd. Med anledning av det tog Finansdepartementet fram en promemoria för att undvika framtida överkompensation. Promemorian föreslår förändrad energiskatt för FAME. I förslaget står att befrielsen från energiskatt för låginblandad FAME ska minskas från 84 % till 8 %. Höginblandad FAME har varit 100 % befriad från energiskatt, men kommer enligt förslaget att få minskad skattebefrielse till 8 %. Ändringarna är tänkta att träda i kraft den 1 januari 2015. I promemorian föreslås också att all HVO ska befrias från energiskatt för att skapa förutsättningar för en ökad användning. I dagsläget skattebefrias HVO upp till 15 % inblandning i fossil diesel. Även denna skatteändring är tänkt att träda i kraft den 1 januari 2015, men den kommer att tillämpas retroaktivt från den 1 maj 2014.

Källa: <http://www.regeringen.se>

Ny demoanläggning för storskalig biogasproduktion har invigts

Den 12 mars i år invigde Göteborg Energi sin nya demonstrationsanläggning GoBiGas. Det är den första svenska anläggningen där biogas kommer att framställas av restprodukter från skogsbruket. Avverkningsrester såsom grenar och toppar mm kommer att omvandlas till syntetgas för att sedan uppgraderas till biogas. Det gör att biogasen får samma kvalitet som naturgas och kan levereras genom det befintliga gasnätet. Idén till GoBiGas föddes 2005 och 2010 gick Energimyndigheten in med 222 miljoner kronor i stöd till demonstrationsanläggningen. Göteborg Energi fick vidare stöd beviljat från EU 2012 för att kunna bygga ut anläggningen till full kommersiell produktion. I demonstrationsanläggningen planeras produktionen uppgå till 160 GWh för att sedan kunna öka till mellan 640 och 800 GWh i kommersiell produktion. Förutsatt att demonstrationsanläggningen fungerar bra kommer den att byggas ut under 2015-2016. Om produktionen kommer upp i 640 till 800 GWh kommer anläggningen att kunna producera drivmedel till mellan 80 000 och 100 000 bilar. Tanken är också att överskottsvärme från produktionen ska kunna användas till produktion av el och/eller fjärrvärme. Den aska som uppkommer i processen hoppas man kunna återföra till skogen som gödning för att kompensera för den biomassa man tar ut.

Källa: <http://gobigas.goteborgenergi.se/>

Preem satsar 300 miljoner på att utöka sin produktion av biodrivmedel

Drivmedelsbolaget Preem har beslutat att fördubbla sin produktion av förnybar diesel från 400 000 ton till 800 000 ton. Produktionen ska äga rum i företagets oljeraffinaderi i Göteborgs Hamn. För att möjliggöra produktionsökningen investeras totalt 300 miljoner kronor i en ombyggnation av oljeraffinaderiet. Ombyggnationen påbörjades under vintern 2014 och Preem räknar med att kunna börja leverera till marknaden under 2015. Fördubblad kapacitet förväntas vara uppnådd under 2016. Preem tillverkar i dagsläget förnybar diesel av tallolja. Tallolja är en restprodukt från skogsindustrin som förädlas i flera steg för att bli till biodiesel. För att säkra att det finns en tillräckligt stor råvarubas till den ökade produktionen har Preem öppnat för att använda sig av fler typer av råvara. När ombyggnationen av oljeraffinaderiet i Göteborg är klart kommer anläggningen att kunna producera biodrivmedel av både vegetabiliska oljor och animaliska fetter. Marknaden för biodrivmedel påverkas till stor del av politiska beslut. Preems VD Petter Holland säger i ett uttalande från februari i år att det saknas klara beslut kring vilka skatter och kvoter som kommer att gälla för förnybar diesel efter 2017. Preem väljer dock att utöka sin kapacitet trots detta. Företagets tolkning av den långsiktiga drivmedelspolitiken i Sverige är att andelen förnybart drivmedel ska öka. Detta grundas bland annat på regeringens mål om att ha en fossiloberoende fordonsflotta till 2030.

Källa: <http://www.preem.se>

St1 bygger ny etanolproduktionsanläggning

St1 driver ett projekt som kallas Life+ där de har som mål att producera etanol av restprodukter från livsmedelsindustrin. I Finland har St1 redan fyra produktionsanläggningar och nu har de också beslutat att öppna en i Sverige. Anläggningen kommer att byggas i anslutning till företagets oljeraffinaderi i Göteborg. Råvarorna kommer att utgöras av organiska restprodukter från industri, bagerier och livsmedelsbutiker, till exempel i form av bröd vars bäst före datum har passerat. Anläggningen kommer att kunna producera 5 000 m³ etanol per år vilket ger drivmedel till ungefär 5900 bilar. Den beräknade produktionsstarten är i början av 2015.

Källa: <http://www.st1.se>

Försäljningen av etanol och etanolbilar fortsätter att sjunka

Försäljningen av etanol har minskat i Sverige under de senaste åren och under 2013 sjönk försäljningen med 22 %. Även etanolbilsförsäljningen har sjunkit. År 2008 stod etanolbilarna för 25 % av nybilsförsäljningen och under 2013 endast för 1,2 %. Det är flera orsaker som ligger bakom den här utvecklingen. Två möjliga förklaringar till att etanolförsäljningen går ner är att miljömedvetenheten på andrahandsmarknaden för etanolbilar är lägre och att debatten kring etanolens hållbarhet gjort konsumenter mer skeptiska. Vidare har det observerats att etanolbilar som enbart tankas med E85 kan få skador på motorns insprutningssystem vilket kan leda till ökade kostnader för konsumenterna. Försäljningen av etanol till låginblandning har också minskat. Anledningen till detta är framförallt att den bensindrivna fordonsflottan blivit mindre eftersom dieslbilar tagit en större marknadsandel. Politiskabeslut har också påverkat utvecklingen. Ett flertal subventioner, såsom miljöbilspremien på 10 000 kr vid nybilsköp, tjänstebilssubventionen på 20 % lägre förmånsvärde och rätten att slippa betala trängselavgift och parkering i Stockholmsområdet, upphörde att gälla under 2012. Enligt miljöminister Lena Ek är anledningen till detta att subventionerna upprättades för att stödja etanolens marknadsintroduktion. Nu anses produkten vara mogen på marknaden och därför har ett antal subventioner tagits bort.

Källa: <http://www.spbi.se>

Preem har lyckats ta fram bensin från tallolja

Preem meddelande i juni i år att de lyckats tillverka bensin av skogsråvara. Det är framförallt tallolja, en restprodukt från skogsindustrin, som använts som råvara. Tekniken för att framställa förnybar bensin är mer komplicerad och dyrare än att ta fram bensin från råolja. Därför har inte Preem satt upp något mål för när de ska skala upp tillverkningen. Petter Holland är VD för Preem och han understryker i ett pressmeddelande från juni att de rätta politiska och ekonomiska förutsättningarna krävs för att storskalig produktion ska komma i fråga.

Källa: <http://www.preem.se>

Indonesien och Argentina överklagar antidumpingstullar till WTO

Organisationen European Biodiesel Board lämnade in en klagan till EU-kommissionen den 29 augusti 2012 där de gjorde gällande att Argentina och Indonesien prisdumpade biodiesel på den europeiska marknaden. Det vill säga att biodieseln såldes billigare till EU än till ländernas respektive nationella marknader. EU-kommissionen undersökte saken och införde den 28 maj 2013 provisoriska tullar mot länderna. Den 26 november 2013 infördes definitiva antidumpingstullar vilka kommer att gälla i fem år, till och med 2018. Både Argentina och Indonesien har överklagat tullarna till WTO. Det är troligt att dessa två mål kommer att läggas samman och behandlas under hösten 2014, förutsatt att alla inblandade parter går med på det. Det är svårt att säga hur lång tid det kommer att ta innan tvisten är avgjord. Det ses som troligt att målet kommer att gå vidare till WTOs överprövningsorgan.

Källa: F.O Licht

Nya tullar på etanol från USA?

I februari 2013 beslutade EU-kommissionen att införa antidumpingstullar mot etanol från USA. I maj 2013 överklagade de amerikanska branschorganisationerna Renewable Fuels Association och Growth Energy beslutet till EU-domstolen i Luxemburg. Tvisten är ännu inte löst. Efter att tullarna sattes in förändrades handelsmönstret mellan USA och EU. Istället för att exportera till EU började USA att exportera till Norge, där etanolen blandades in i bensin, för att sedan säljas till den europeiska marknaden. På så sätt undvek USA antidumpingstullarna eftersom produktens ursprungsland ändras till Norge. Den norska produkten har sålts vidare till EU för ett lägre pris än motsvarande EU-producerat bränsle. Den europeiska branschorganisationen European Renewable Ethanol Association, ePURE, lämnade in en klagan till EU-kommissionen i början av året och EU-kommissionen har nu enligt ePURE ställt sig positiv till att införa en importtull på etanol/bensin bränsle från Norge.

Källa: F.O Licht

Europeiska rådet har satt ett tak på 7 % för biodrivmedel från ätbara råvaror

Europeiska rådet har under 2014 kommit överens om att justera vilka typer av biodrivmedel som ska få räknas mot Förnybartdirektivets¹ mål om 10 % förnybart drivmedel i transportsektorn till år 2020. Andelen bibränsle vars råvaror skulle kunna användas till mat får endast utgöra 7 % av målets 10 %. Detta påverkar bränslen som produceras av rena vegetabiliska oljor, så som FAME. Vegetabiliska eller animaliska oljor i form av restprodukter, till exempel tallolja och fityrolja får istället räknas dubbelt eller kvadrupelt mot 10 % målet. Detta har gjort att det

¹ Förnybarhetsdirektivet 2009/28/EG.

syns en tydlig ökning av biodrivmedel som får dubbel och kvadrupelräknas och en minskning av övriga.

Källa: F.O Licht

UPM får sälja biodiesel i Finland

Marknadsdomstolen förkastade Neste Oil:s yrkande på att UPM ska förbjudas att sälja biodiesel i Finland. Neste krävde förbudet med hänvisning till att UPM skulle kränka Nestes patent inom biodieselproduktionen. Beslutet från marknadsdomstolen är viktigt för UPM eftersom bolaget håller på att bygga en biodieselfabrik i Villmanstrand. Tingsrätten ska senare ta ställning till om Neste Oils patent fortfarande gäller. UPMs så kallade "BioVerno-diesel" har tidigare testats i korttids motor- och fordonstester bland annat på VTT². Långtidstester pågår för närvarande. Långtidstesterna ingår i ett större projekt som samordnas av VTT i syfte att uppmuntra företag att kommersialisera lösningar för förnybar energi i trafiken. Som testbilar används nya Volkswagen Golf 1.6. TDI DSG-modeller. Testförare kör cirka 20 000 kilometer i Helsingfors med omnejd med UPM biodiesel i tankarna och samlar in data för analys. UPM:s bioraffinaderi ska byggas i anslutning till Kaukas-fabriken i Villmanstrand och kommer att bli det första i sitt slag i Finland. Raffinaderiets huvudprodukt kommer att vara andra generationens biodiesel baserat på råttallolja.

Källa: <http://www.energinyheter.se>

Jetbränsle ur soldriven reaktor

Inom det Europeiska forskningsprojektet Solar-Jet, där både industri och högskolor ingår, har man lyckats framställa flygfotogen av vatten och koldioxid i en soldriven redox-reaktor. Koncentrerat solljus används för att förvandla koldioxid och vatten till en syntesgas i en reaktor vid hög temperatur. Syntesgasen som är en blandning av väte och kolmonoxid omvandlas i processen till fotogen med redan kommersiell Fischer-Tropsch teknik. Trots att den soldrivna redox-cykeln för syntesgasproduktion ännu är i tidig utvecklingsfas börjar stora energiföretag som Shell att testa omvandlingsprocessen av syntesgasen till fotogen. Metoden kan även användas för framställning av exempelvis syntetisk diesel och även andra bränslen. Anledning till att man valt använda Fischer-Tropsch tekniken för framställning av flygfotogen är att metoden redan är godkänd för användning i kommersiella flygplan. Det är nu för första gången som metoden har prövats för hela tillverkningskedjan. De enstaka processtegen har testats tidigare. Övriga deltagare i projektet är Bauhaus Luftfahrt (Airbus, Liebherr, MTU m fl), ETH Zürich, DLR och Arttic. Projektet startade i juni 2011 och finansieras av EUs sjunde ramprogrammet.

Källa: <http://www.nyteknik.se>

² VTT Technical Research Centre of Finland, <http://www.vtt.fi>.

Mer biobränsle med hjälp av resistenta bakterier

Ny forskning visar att resistensgener hos bakterier kan göra dem mer effektiva att producera biobränslen. Genom att föra in nya gener i E. Coli från en jordbakterie kan E. Colibakterien producera biobränslen snabbare. Amerikanska forskare vid Joint Bioenergy Institute (JBEI) i USA har studerat hur gener styr encelliga organismers resistens. De nyfunna generna hittades i en bakterie från Puerto Ricos regnskogar. Generna kodar för resistens för vätskor som är baserade på ämnet imidazolium, vilket används för att omvandla cellulosa till olika biobränslen. Forskningen kommer troligtvis att bana vägen för ytterligare förbättringar i bakteriell produktion av biobränslen, enligt USA:s Energidepartement. Forskningen publicerades nyligen i Nature Communications.

Källa: <http://www.nyteknik.se>

Fasta biobränslen

Sänkning av CO₂-skatten i värmeproduktion

Skattebefrielse gäller för vegetabiliska och animaliska oljor och fetter samt vissa andra flytande uppvärmningsbränslen som framställts av biomassa. Skattebefrielsen utgör ett driftsstöd enligt EU:s statsstödsregler. En förutsättning för att ge statligt stöd är att stödet är nödvändigt. Övervakningsrapporten för 2012 visar att överkompensation förelåg för mixade tjocka vegetabiliska och animaliska oljor och fetter i värmeverk. Denna överkompensation åtgärdas genom att koldioxidskatten sänks från 94 till 80 procent av den generella koldioxidskattenivån för bränslen som förbrukas i värmeverk inom EU:s system för handel med utsläppsrätter. Ändringen trädde i kraft den 1 januari 2014. Följande lagar ändrades också: lagen (1994:1776) om skatt på energi samt i lagen (2012:797) om ändring i lagen (2009:1497) om ändring i lagen om skatt på energi.

Källa: <http://www.regeringen.se>

Hållbarhetskriterier för fasta biobränslen

Kommissionen har nyligen publicerat en rapport (sk Staff working document) om hållbarhetskriterier för fasta- och gasformiga biobränslen för värme och elproduktion med tanke på EUs 2020 målen för förnybar energi. Analysen bekräftar att en stor del av biomassan och biogasen som används och som kommer att användas för uppfyllande av EU 2020 målen åstadkommer signifikanta minskningar av växthusgasemissioner. Analysen indikerar också att det finns åtgärder och även kommande åtgärder på EU-nivå som kommer att maximera hållbarhetsfördelarna i energisektorn medan negativa effekter undviks helt eller minimeras. Som exempel på en sådan åtgärd kan nämnas kommissionens uppföljning av biomassaanvändning och biomassans ursprung inom unionen och i MS för att samla in underlag för eventuella åtgärder för att minimera risker för negativa effekter av ökad användning av biomassa. Ett annat exempel är kommissionens arbete för att formulera ny biomassapolicy för perioden efter 2020

inom ramen för policyramverket ”2030 för energi och klimat”. Mera information om detta kan hämtas från Kommissionens hemsida.

Källa:

http://ec.europa.eu/energy/renewables/bioenergy/sustainability_criteria_en.htm

England publicerar EoW kriterier för biometan (biogas)

UK Environment Agency, I(UEA) har publicerat så kallade end-of-waste (EoW) kriterier för produktion av biogas från organisk avfall i soptippar och i anläggningar avsedda för anaerobnedbrytning. Kriterierna gäller både i England och i Wales. Kriterierna ingår i kvalitetsprotokollet som anger när biogas från avfall upphör att vara avfall och kan betraktas som biogas som kan ledas i nätet. Kriterierna kommer att hjälpa producenter att sänka sina kostnader för avfallshantering. Vid utvecklingen av protokollet tog UEA hänsyn till de rådande gränsvärdena i flera andra länder så som Sverige, Nederländerna, Österrike och Tyskland. Enligt UEA och European Biogas Association (EBA) är England och Wales de enda medlemsländer som tillämpar kriterier för end-of-waste för bestämning av EoW status för biogas. Protokollet har utvecklats inom European Pathway to Zero Waste Programme som finansieras av Life+ programmet. Det framtagna protokollet har väckt intresse bl a i Tyskland, Österrike, Rumänien, Spanien, Malta och Sverige. Det kan tilläggas att protokollet antas stimulera biogasproduktion, speciellt från anaerob nedbrytning. Prognosen visar att biogas skulle täcka ca 1 % av UKs naturgasbehov 2020. På EU-nivå har rekommendationer för kompost och rötrest presenterats nyligen. Men det återstår att se när kommissionen vill lägga fram ett formellt förslag.

Källa: ENDS

Förnybar energi blir utan röst i Bryssel

Europas förnybarenergiindustri blir utan koordinerat röst i Bryssel efter att den mest inflytelserika gruppen The European Renewable Energy Council (EREC) har upplösts på grund av finansiella problem. European Renewable Energy Council (EREC) hamnade i stora ekonomiska problem på grund av uthyrning av tre stora kontorsbyggnader i Bryssel. EREC har varit en icke vinstdrivande organisation som syfte att företräda den Europeiska förnybarenergiindustrin. Upplösningen av EREC kommer under samma tid som EU nu planerar sin framtida klimat- och energipolitik efter 2020. Det är oklart hur sektorn kommer att koordinera sina meddelanden och åtgärder. EREC's andra medlemmar var EU förbund för biomassa, geotermiska-, sol-, vatten-, vind- och andra sektorer som forskar på förnybar energi.

Källa: ENDS

Jätteinvestering i biokombinat i Finland

Den finländska skogskoncernen Metsä Group planerar en jätteinvestering i Äänekoski i mellersta Finland. Skogskoncernen vill bygga ett nytt biokombinat i anslutning till massafabriken i Äänekoski. Fabriken kommer att kosta cirka 10

miljarder kronor – och blir därmed den största enskilda investeringen i skogsindustrins historia i Finland. Biofabriken beräknas stå klar år 2017. Investeringen beräknas skapa ca 2 500 nya jobb. Fabriken ska förutom cellulosa förädla trädbiomassa till biobränslen och olika biomaterial. Den nya fabriken kommer att generera exportinkomster på en halv miljard euro per år. Fabriken kommer att öka andelen förnybar energi i Finland med ca två procent. Fabriken kommer inte att använda fossilt bränsle i processerna.

Källa: <http://www.process.se>

Mer pengar till forskning om skogsråvaror och biomassa

Formas forskarråd har beslutat att utlysa ytterligare 75 miljoner kronor till forskning och utveckling inom hållbar produktion av skogsråvaror och biomassa från skogs-, jord- eller vattenbruk. Syftet med det nya forskningsprogrammet ”Skogsråvara och Biomassa” är att ta fram ny kunskap och att förstärka svensk forskning inom ämnesområdet samt att öka samarbetet mellan akademi, näringsliv och samhälle. Programmet ska också bidra till omställning för en biobaserad samhällsekonomi. Det ställer krav på planering, kommunikation och medfinansiering från näringsliv och andra intressenter.

Källa: <http://www.process.se>

Fördubblad träpelletsexport till Europa

Exporten av pellets från Nordamerika till Europa har fördubblats de senaste två åren och var 2013 uppe i 4,7 miljoner ton. Det amerikanska företaget US South stod för 63 procent av kvantiteten. Än så länge ser man ingen avmattning av exporten. De nordamerikanska pelletsproducenterna ökar fortfarande investeringar i produktionskapacitet för export till Europa. Flera av de stora investeringarna i senare tid har genomförts längs Atlankusten i Georgia, Nord Carolina och Virginia. Exportvärdet av pellets har ökat kraftigt med över 250 procent de senaste två åren. 2013 uppgick värdet till ca fyra miljarder SEK. Exporten till Europa slog ett nytt rekord i fjärde kvartalet 2013. Exporten 2013 var 50 procent högre än 2012, som i sin tur var dubbelt så stor som 2011. Utvecklingen av pelletsexporten från Kanada har inte varit lika kraftig som den i USA. Men även här ökade exportvolymen med 50 procent 2013 jämfört med 2011. Exporten från Kanada kommer sannolikt att öka ytterligare när nya anläggningar i Ontario och Quebec börjar producera under 2014.

Källa: <http://www.process.se>

Lantmännen Agroenergi och Neova slår sina påsar ihop

Neovas pelletverksamhet i Sverige och Lantmännen Agroenergis motsvarande verksamhet i Sverige och i Lettland ingår i det nya bolaget. Det nya bolaget kommer att heta ”Agroenergi Neova Pellets AB”. Det nya samägda företaget kommer att ha en årlig omsättning på cirka en miljard SEK och ha ca 160 anställda. Företaget meddelar också att varumärkena som ”Neova Pellets”, ”Agrol” och ”Agroenergi” kommer att finnas kvar även i fortsättningen. Andreas

Green, nuvarande vd:n för Agroenergi blir ny vd för det nya bolaget. Huvudkontoret kommer att ligga i Jönköping. Man beräknar med att sammanslagningen bli klart under första halvåret 2014. Bioenergiföretaget Neova ingår i finska Vapo-koncernen.

Källa: <http://www.atl.se>

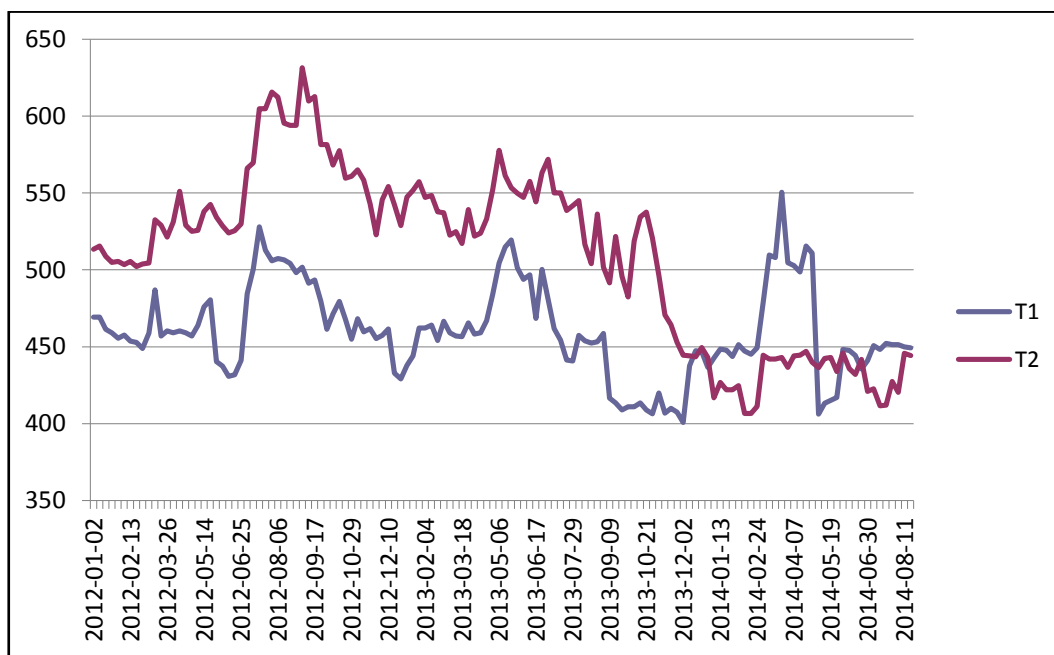
Marknadsutveckling

Prisutveckling för etanol

Under januari och februari 2014 planade priset ut för etanol som importerats från tredje land (T1). Detta följdes sedan av prisfluktationer, under mars steg priset från 4,44 kr/l till 5,55 kr/l för att sedan under april och maj sjunka till samma nivåer som under 2013. Anledningen till detta var att USA fick tillfälliga problem med logistiken kring sin etanolexport. Under sommarmånaderna har priset stigit något och legat stadigt kring 4,50 kr/l.

För den europeiska etanolen (T2) höll den sjunkande pristrenden i sig fram till slutet av februari. Sedan följde en mindre prisökning för att sedan plana ut på 4,45 kr/l. En dipp kom i slutet av juni men har under augusti krupit upp mot 4,45 kr/l igen.

Figur 2. Etanolpriser för T1-etanol och T2-etanol FOB i ARA, angivet i SEK/hl³

Källa: Licht Interactive Data 2014.

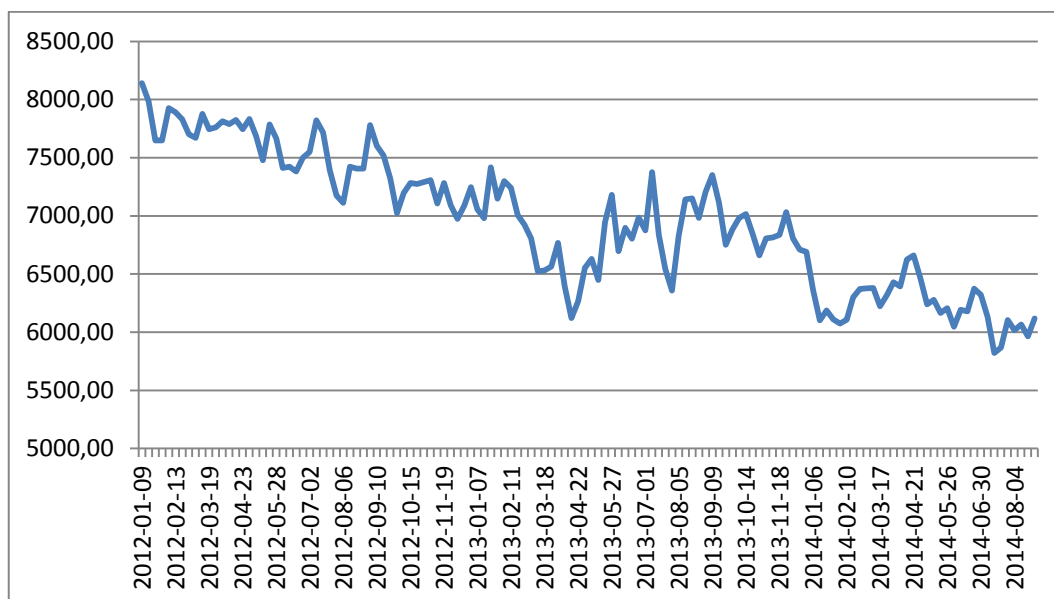
³ T1 är importerad etanol från t.ex. Brasilien och USA (exklusive tull) medan T2 är europeisk etanol eller etanol från länder utan tullar till EU. I princip är det endast länder under "Everything But Arms"-avtalet som inte har tullar till EU. Dessa länder har av olika orsaker, ofta naturkatastrofer, tillfällig tullfrihet till EU för allt utom vapenexport. Priserna är ett genomsnitt från hamnarna i Rotterdam, Antwerpen och Amsterdam (ARA). FOB är en INCO-term och betyder Free On Board, d.v.s. ingen transport, försäkringar etc. ingår i priset.

Prisutveckling för biodiesel

Priset för biodiesel sjönk i slutet av 2013 och har fortsatt att sjunka under 2014, om än i långsammare takt. Priset på vegetabiliska oljor har varit lägre under 2014 än under 2013 vilket huvudsakligen förklarar de lägre priserna på biodiesel.

Priset på biodiesel ligger i nuläget på en relativt låg nivå. Priset har i stort legat mellan 6,0 till 6,5 kr/l under året med mindre prisfall i april och juli. Prisfallet i april berodde på en kombination av en stark euro, lägre efterfrågeprognoser och lägre produktionskostnader på grund av det milda vädret. I juli berodde prisfallet på att höga skördar ökade utbudet på marknaden.

Figur 3. Utvecklingen av biodieselpriSET FOB i ARA, angivet i SEK/m³

Källa: Licht Interactive Data.

Jordbruksprodukter

Det amerikanska jordbruksdepartementet publicerar varje månad en rapport kring globalt beräknad efterfrågan och tillgång på jordbruksprodukter. Rapporterna kallas WASDE-rapporter⁴ och den senaste publicerades i augusti i år.

Rapporten visar att den globala produktionen av vete kommer att justeras upp med 10,9 miljoner ton till rekordstora 716,1 miljoner ton. Justeringen beror på mycket goda skördar, framförallt i Ryssland, Ukraina och Kina. Även Vitryssland och Moldavien har fått stora skördar. Prognosen över den globala konsumtionen av vete höjs med 6,9 miljoner ton. Den största delen av ökningen beror på de gynnsamma väderförutsättningarna inom EU.

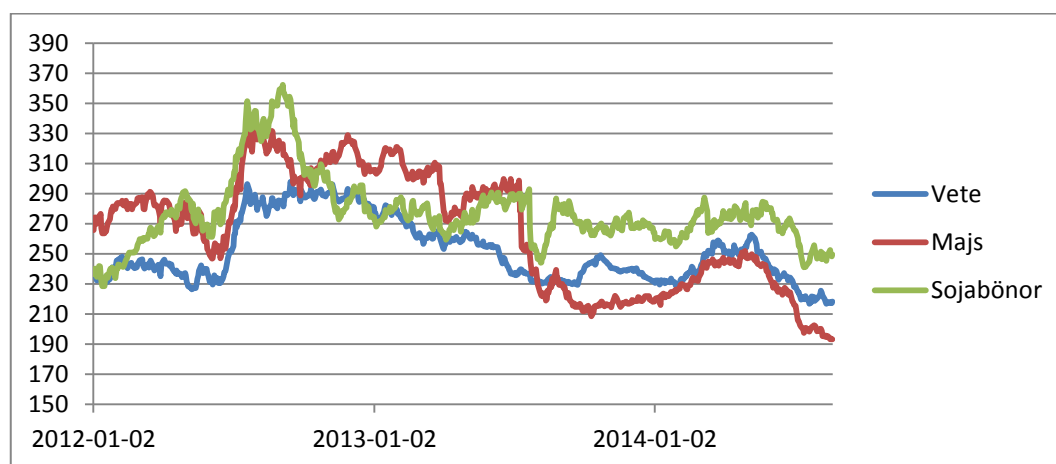
Den globala produktionen av majs kommer att justeras upp med 3,7 miljoner ton till 305,5 miljoner ton totalt. Den största delen av produktionsökningen beror på

⁴ World Agricultural Supply and Demand Estimates Reports.

det gynnsamma vädret i EU och USA under sommaren. Produktionen i Indien justeras ner 0,5 miljoner ton på grund av den försenade monsunen. Även den globala konsumtionen av majs kommer att justeras. I USA beräknas majs konsumtionen öka med ca 2 miljoner ton och i EU väntas den minska med ungefär lika mycket.

Prognosen om den globala produktionen av sojaböner justeras något uppåt då produktionen beräknas öka både i USA och i Sydafrika. I Indien är läget det motsatta, där förväntas mindre skördar än tidigare på grund av den försenade monsunen. Priserna på jordbruksprodukter har sjunkit sedan sommarens goda skördar, se Figur 4.

Figur 4. Index för prisutvecklingen av olika grödor (basår 2000 = index 100)

Källa: IGC Grains and oilseeds index 2014.

Trädbränslen

Internationell marknadsutveckling

Figur 5 visar pelletspriset SEK/MWh⁵ enligt cif⁶ ARA⁷. 2014 inleddes med en uppgång av pelletspriset. Det inledande pelletspriset var 250 SEK/MWh.

Det finns farhågor att osäkerheten kring detså kallade CfD⁸ stödsystem i UK för investeringar i förnybar energi kan orsaka problem för pelletsmarknaden framledes. Det var också oklart om EONs Eggborough anläggning får stöd – preliminärt har EON fått nej från DECC⁹. Det är inte heller klart huruvida både Drax och RWE kan fortsätta sina investeringsplaner för konvertering från kol till biomassaeldning. I slutet av januari rapporterades dock att både Drax:s och RWE:s har fått godkännande från DECC. Eggborough diskuteras fortfarande på regeringsnivå.

Det kalla vädret i UK i början av februari och brist på leverenser i kombination med stadig efterfrågan på pellets från Skandinavien har drivit upp priset. Andra veckan i februari drabbades EONs Ironbridge av brand i turbinhallen. Om reparationsarbetet efter olyckan försenas kommer det med största sannolikhet att påverka marknaden på sikt. Den uppåtgående trenden fortsatte till mitten av februari.

Tredje veckan i februari inleddes en period av lägre efterfrågan vilket gjorde marknaden dämpad och priset började dala. Överutbudet av pellets på marknaden har förstärkt den nedåtgående trenden. Orsaker till överutbudet har bland annat varit stoppet av Ironbridge på grund av eldsvåda samt högre temperaturer i Europa samt rädslan på ökade lager. Frakter som var avsedda till Ironbridge behöver hitta köpare annanstans.

Därefter sjönk priset flera veckor i streck. Den lägsta noteringen 240 SEK/MWh nåddes den 19:e mars.

Pelletspriset började återhämta sig i mitten av mars, då startades en uppåtgående trend som fortsatte nästan fem veckor i sträck där priset gick upp till 250 SEK/MWh. Det fanns indikationer på att Ironbridge kan komma i gång i april. Detta piggade upp marknaden.

Fjärde veckan i april inleddes med en prisnedgång sporrade av ett stort utbud av pellets men få köpare. En ytterligare faktor som kan ha påverkat marknaden är rättstvisten mellan Drax och den engelska staten ang stöd till Eggborough enligt CfD-systemet. Drax har stämt den engelska staten på grund av uteblivet stöd.

⁵ Sedan 1:a november används prisuppgiften i SEK/MWh från Argus Media.

⁶ C I F betyder "Cost", "Insurance", "Freight" dvs kostnader för transport och försäkring ingår i priset.

⁷ A R A betyder "Amsterdam", "Rotterdam", "Antwerpen", dvs ARA anger platsen där varan / priset noteras.

⁸ C f D stödsystem "Contracts for Difference. Ett nytt stödsystem för förnybar energi i England.

⁹ D E C C betyder "Department of Energy and Climate Change" dvs det Engelska naturvårdsverket.

Varpå en kortvarig nedgång inleddes. Den 14:e maj var priset tillbaka på 250 kr/MWh.

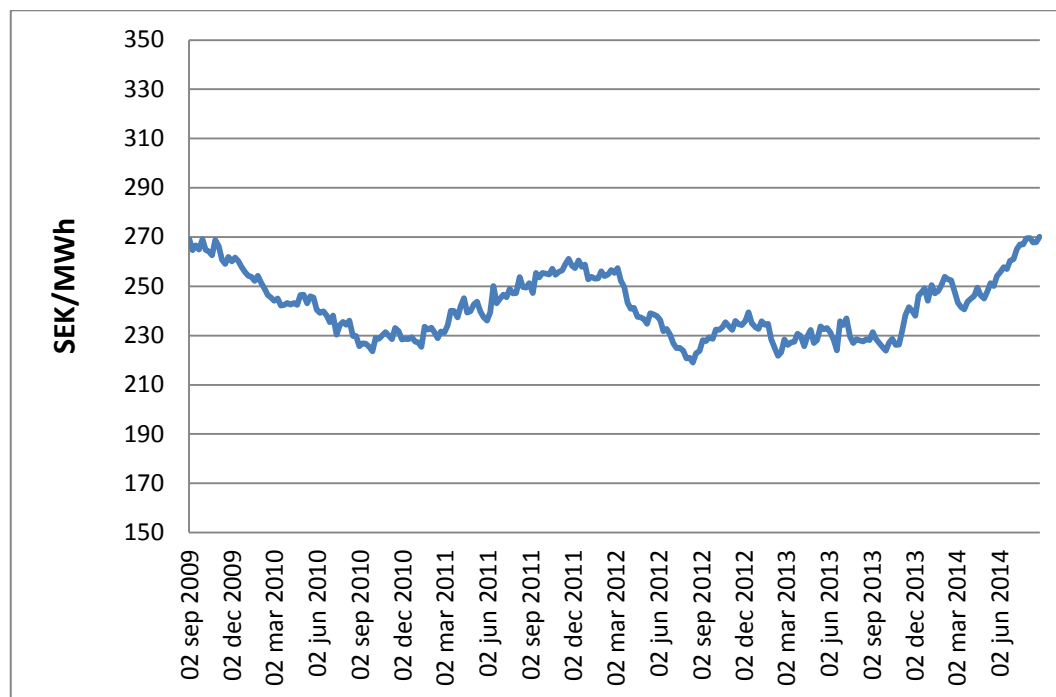
Maj inleddes med en uppgång i pelletspriset. Argus rapporterar att denna uppgång inte var driven av grundläggande marknadsorsaker såsom efterfrågan och utbud osv. Det kan tilläggas att Irobridge kom igång den 18:e maj.

Sedan mitten på maj har priset fortsatt att öka kontinuerligt till och med augusti. Årets högsta notering nåddes den 27:e augusti 270 SEK/MWh.

Stigande efterfrågan i UK och neutrala omvärldsfaktorer har varit orsaken till denna marknadsutveckling enligt Argus. Det kan inte heller uteslutas att köpare avvaktar inför den annalkande vintern. Ökad efterfrågan kan börja driva upp priset ytterligare från september och framöver.

Det kan tilläggas att Drax vann tvisten och DECC ska bereda stödansökan på nytt. Men DECC har redan överklagat rättens beslut. Därmed är inte sista ordet sagt än.

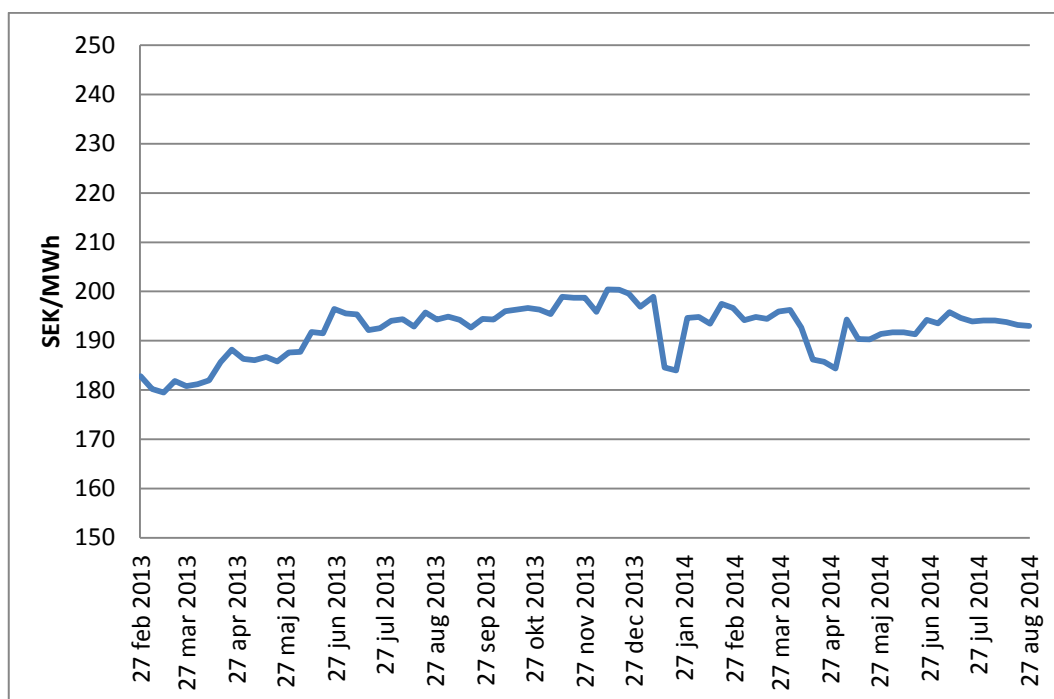
Figur 5. Pelletspris enligt cif Amsterdam-Rotterdam-Antwerpen (ARA), SEK/MWh, löpande priser.

Källa: Argus Media.

Figur 6 visar flispriset i SEK/MWh^{10 11} cif NWE¹². I slutet av december var flispriset 197 SEK/MWh. Januari inleddes med en kraftig nedgång i flispriset, nästan 15 SEK/MWh till ca 184 SEK/MWh. Nedgången varade i två veckor. Efter den snabba nedgången gick priset upp nästan lika kraftigt, ca 10 kr/MWh till 195 SEK/MWh i slutet av januari. Efteråt stabiliserades flispriset runt 195 SEK/MWh för nästan två månader. Därefter, i andra veckan av april inleddes en ny kraftig nedgång. Lägsta priset noterades i slutet av april, 184 SEK/MWh. Sedan början maj har priset återigen stigit och stabiliserades runt 190-196 SEK/MWh. Sedan andra veckan i juli har priset dock haft en svagt nedåtgående trend.

Figur 6. Flispris enligt cif North West Europe (NWE), SEK/MWh, löpande priser.

Källa: Argus Media.

¹⁰ Sedan 1:a november 2013 används prisuppgiften i SEK/MWh från Argus Media.

¹¹ Argus bytte redovisningen av prisserien från €/ton till €/GJ f.r.o.m. 20:e mars 2013. Vi väljer därför att visa den nya prisserien f.r.o.m. 20:e februari.

¹² N W E betyder "North West Europe".

Marknadsutveckling på fasta bibränslen i Sverige

Löpande kvartalspriser

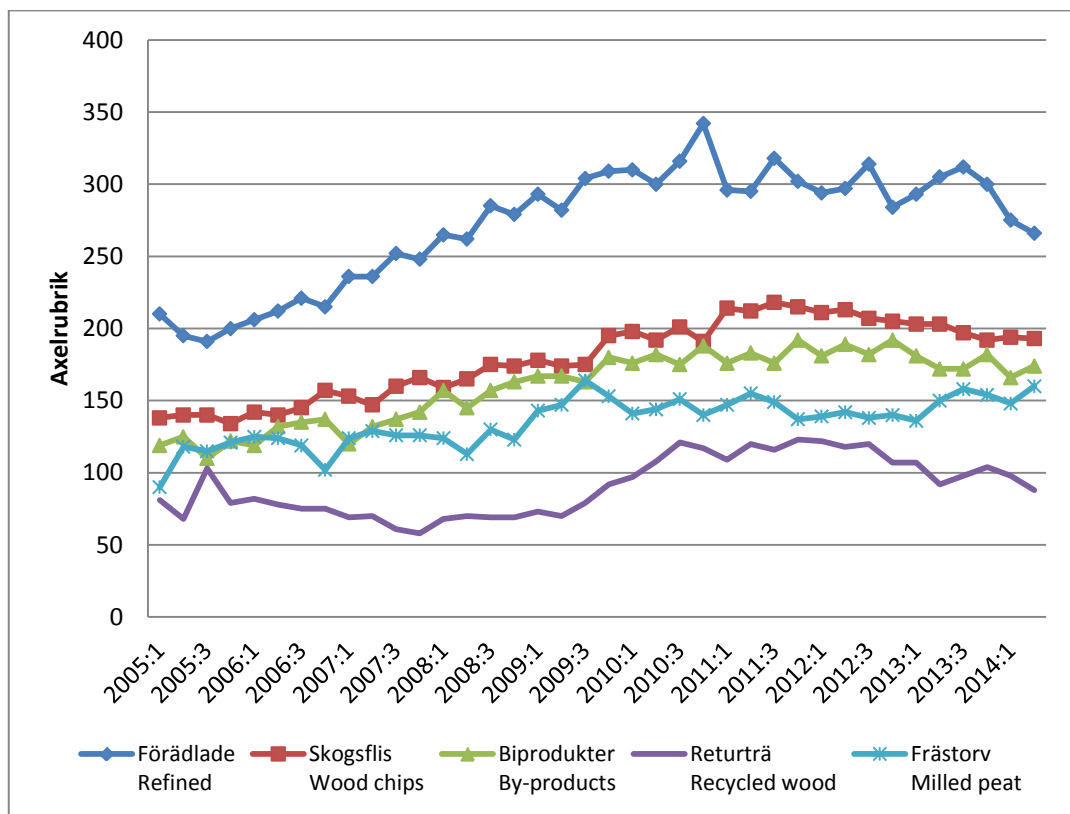
Figur 7 visar kvartalvisa medelpriser för vissa trädbränslen och frästörv uttryckt som nominella priser i kr/MWh. Trenden med sjunkande priser på förädlade trädbränslen, såsom träpellets och träbriketter, samt returträ har under årets andra kvartal fortsatt. Priset gäller för hela landet.

Priserna för både förädlade trädbränslen och returträ fortsatte att sjunka under det andra kvartalet 2014. Det preliminära priset på förädlade trädbränslen var då 266 kr/MWh och för returträ 88 kr/MWh. Under fjärde kvartalet 2013 var priset 300 kr/MWh respektive 104 kr/MWh.

Bakom de låga priserna finns många samverkande faktorer. En av dessa är förmodligen större konkurrens från avfall och stenkol. Andra bidragande orsaker kan vara det låga importpriset av stenkol och det låga priset på utsläppsrätter. Regeringen avskaffade dessutom koldioxidskatten helt för kraftvärme den 1 januari 2013 och den 1 januari 2014 sänktes även koldioxidskatten för värmeproduktion. Båda förändringarna har antagligen påverkat efterfrågan på både förädlade trädbränslen och returträ. Detta innebär i sin tur att efterfrågan har minskat och prisnivån har sjunkit på dessa bibränslen. En ytterligare orsak kan vara ökad import av bibränslen som kan ha påverkat prisnivån. Det går heller inte att utesluta inverkan av det varma vädret.

Priset på skogsflis har under det andra kvartalet 2014 fortsatt att ligga på en nivå under 200 kr/MWh. Priset har nästan varit oförändrat mellan sista kvartalet 2013 och andra kvartalet 2014 då det har legat mellan 192-194 kr/MWh. Priset för biprodukter var något högre jämfört med det första kvartalet 2014, 174 kr/MWh jämfört med 166 kr/MWh kvartalet innan. Priset på frästörv har fortsatt uppåt sedan andra kvartalet 2013. Priset steg kraftigt mellan första och andra kvartalet 2014, från 148 kr/MWh till 160 kr/MWh.

Figur 7. Trädbränsle- och torvpriser, SEK/MWh, kvartal, löpande priser 2010-2014.

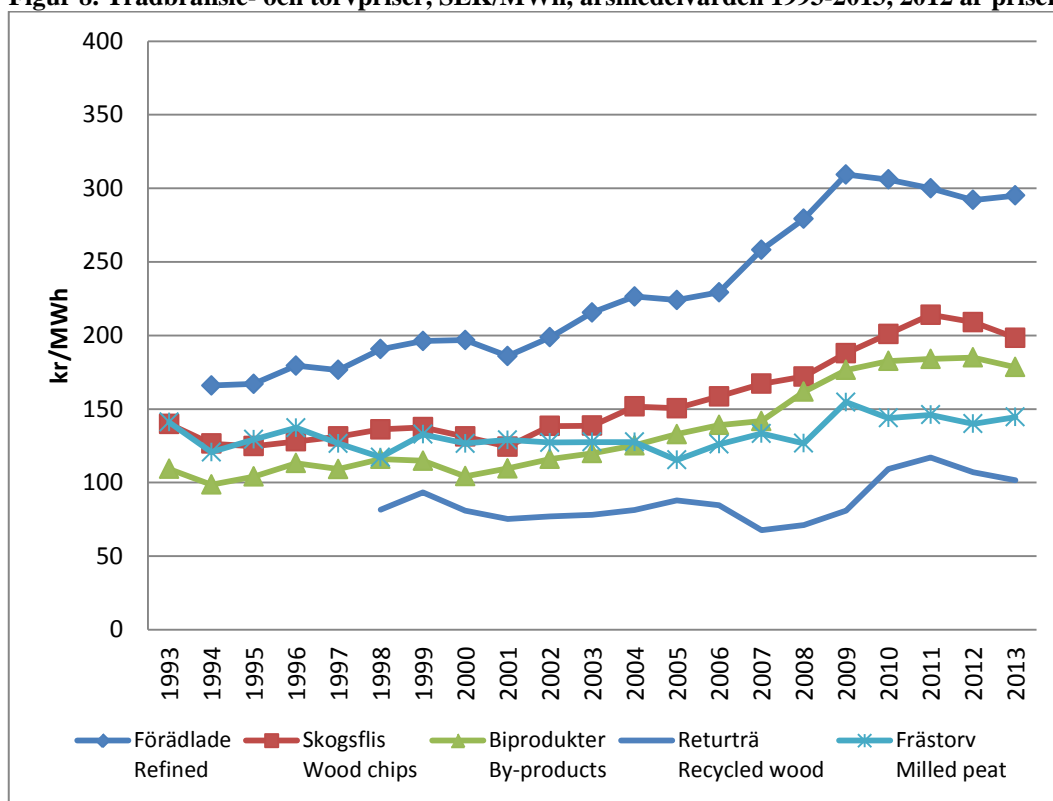

Källa: Energimyndigheten, Trädbränsle- och torvpriser 2010-2014.

Årspriser

Figur 8 visar årsmedelvärden för bibränslepriser (uttryckt som 2012 års priser, dvs. reala priser). Av figur 8 framgår att den nedåtgående trenden som startade efter den rekordkalla vintern 2009/2010 fortsätter. Flera sortiment, dvs. returträ, biprodukter och skogsflis, visar denna utveckling. Den nedåtgående trenden för förädlade träbränslen (pellets, briketter och pulver) har brutits och priset visar en svagt uppåtgående trend för 2013.

Figur 8. Träbränsle- och torvpriser, SEK/MWh, årsmedelvärden 1993-2013, 2012 års priser.

Källa: Energimyndigheten, Prisbladet 1993-2010, Träbränsle- och torvpriser 2010-2014.